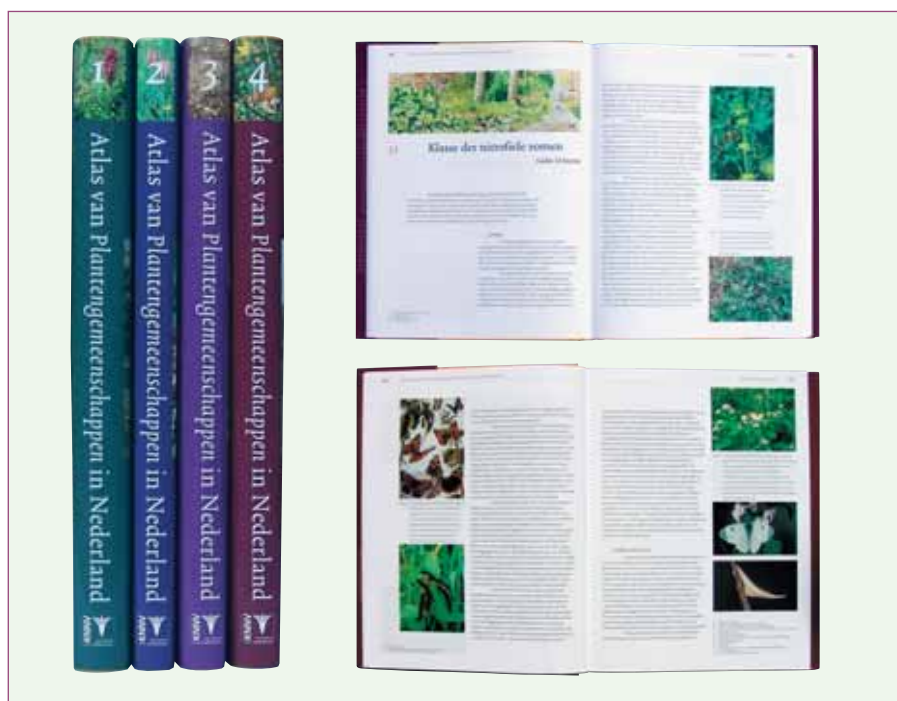


Alle plantengemeenschappen van Nederland zijn in kaart gebracht

De Atlas is af

Alterra-onderzoekers dr. Joop Schaminée en drs. Eddy Weeda zijn jarenlang bezig geweest de Nederlandse plantengemeenschappen in kaart te brengen. In 2001 verscheen het eerste deel van hun 'Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland'; in april 2005 kwam het vierde en laatste deel uit.



Het vierde deel van de Atlas bespreekt bossen, struwelen en ruigten. Behalve bomen, struiken en bosplanten krijgen mossen, korstmossen en paddestoelen veel aandacht, en wordt de fauna niet overgeslagen. Het eerste deel beschrijft de gemeenschappen van open water, bronnen en natte heiden. In deel twee komen de gemeenschappen van graslanden, zomen en droge heiden aan de orde. Het derde deel bestrijkt de plantengemeenschappen van de kust en van binnenlandse pioniermilieus.

De Atlas geeft een volledig overzicht van de in Nederland voorkomende vegetatietypen. Dit gebeurt aan de hand van telkens twee verspreidingskaarten: één voor de periode tot en met 1974 en één voor de periode 1975-1999. Deze kaarten zijn voorzien van teksten die per vegetatietype uitleg geven over samenstelling, standplaats, patroon van voorkomen, en veranderingen die zich in dit patroon hebben voorgedaan. Voorafgaand aan deze kaarten geven de auteurs een uitvoerige inleiding per vegetatieklasse met als vaste onderdelen: ecologie,

indeling, voorkomen, bedreigingen en herstel-mogelijkheden. De boeken bevatten veel illustraties van de planten van een specifieke vegetatie en hun toepassingsmogelijkheden. Elk deel heeft een apart inleidend hoofdstuk. Dat van het vierde deel gaat in op de ontwikkelingsgeschiedenis, vormen van exploitatie en het toekomstperspectief van het Nederlandse bos.

Verlies, maar ook winst

Eddy Weeda: 'De huidige toestand van de Nederlandse ruigten, struwelen en bossen toont verliezen en winsten. Zo blijken in de zuidoostelijke helft van het land eiken-haag-beukenbos, vogelkers-essenbos en zelfs beuken-eikenbos op veel meer plaatsen te zijn verdwenen dan tot dusver duidelijk was. Tegenover deze verliezen staat 16.000 hectare nieuw aangeplant bos in Flevoland, met een schat aan planten- en paddestoelen-soorten: 28 varens, 250 blad- en levermossen en meer dan 1500 paddestoelen. Een aantal van deze soorten is nieuw voor Nederland, terwijl andere juist algemener voorkomen op het oude land'. Collega Schaminée vult aan: 'Planten groeien immers niet overal. Zij stellen eisen aan grondsoort, zuurgraad, zoutgehalte, vochtigheid, hoeveelheid zon of schaduw, voedingsstoffen en klimatologische omstandigheden. Planten die dezelfde eisen aan hun groeiplaats stellen, groeien bij elkaar. Ze vormen een gemeenschap, een associatie.' Ontwikkelingen in standplaatsen van plantengemeenschappen maken duidelijk hoe het met de kwaliteit van de Nederlandse natuur is gesteld. Zodoende is kennis van de plantengemeenschappen een waardevol instrument voor natuurbeheerders, gemeenten en beleids-makers om te beoordelen welke plekken in Nederland de beste kansen bieden voor beheer, behoud of ontwikkeling van natuur. ■

Meer informatie vindt u in 'Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland. Deel 4: Bossen, struwelen en ruigten' door E.J. Weeda, J.H.J. Schaminée en L. van Duuren. KNNV Uitgeverij. ISBN 90 5011 197 1. Prijs € 40,95. Ook kunt u contact opnemen met Eddy Weeda (eddy.weeda@wur.nl).